

Tarptautinė migracijos organizacija (TMO)
Europos migracijos tinklas (EMN)

Assisting a World on the Move for 60 Years

Migration for the Benefit of All

Nelegali migracija Lietuvoje: iššūkiai ir TMO atsakas 2015

Dr. Audra Sipavičienė,
TMO Vilniaus biuro vadovė

Nelegali migracija ES

- Nelegalių migrantų/ užsieniečių ES
1.9 – 3.8 mln. (vertinimas, CLANDESTINE projektas, 12 šalių, 2008)
- Identifikuoti/ sulaikyti nelegaliai esantys užsieniečiai:
442 000 (FRONTEX, 2014)
  - Kur griežčiau kovojava, ten skaičiai didesni

Sprendimai:

- Gražinimas (savanoriškas ar deportacija)
- Regularizacija/ legalizavimas:
3,5 mln. (1995-2015/ apie 175 000 per metus, UNU duomenys)
(diskusijos, ar regularizacijos programos neskatina nelegalios migracijos?)

Nelegali migracija Lietuvoje: modus operandi

- Lietuva nelegalios migracijos kontekste naudojama dažniau kaip tranzito, ne kilmės šalis. Mastai išlieka nedideli.
- **Modus operandi:**
  - Nelegalus sienos kirtimas/neįleisti i LT teritoriją
  - Identifikuoti nelegaliai esantys šalies teritorijoje
  - Piktnaudžiavimas legaliais kanalais (*fiktyvios santuokos, fiktyvios studijos, fiktyvi veikla; piktnaudžiavimas prieglobsčio institutu*)
  - Netikri dokumentai (čia jau ir saugumo klausimai)
  - Kt.

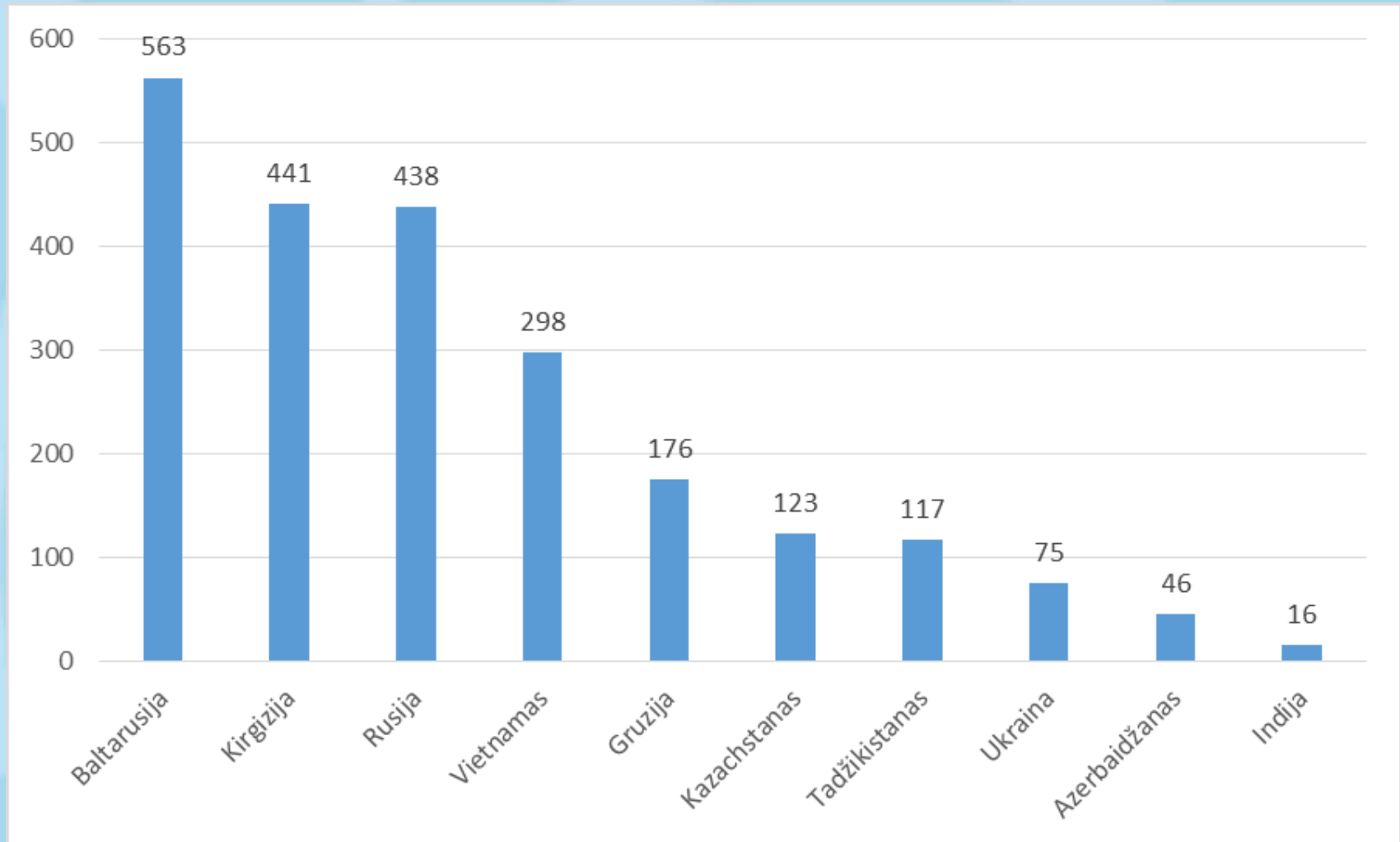
Nelegali migracija (1)

- **Neįleisti į Lietuvos teritoriją** – ~2-3000 per metus (2014 – 3448, VSAT)
- **Pagrindinės priežastys** – neturi vizos ar leidimo gyventi; neturi buvimo tikslą pateisinančių dokumentų; laikomi keliančiais grėsmę; neturi pakankamai pragyvenimo lėšų
- **Kur?** 98 proc. Sausumos siena; 0.5 proc. – jūros siena; 1.5 proc. – oro uostai
- **Valstybės:** Rusija, Baltarusija, Gruzija, Ukraina

Nelegali migracija (2)

- **Identifikuoti nelegaliai esantys šalies teritorijoje - ~1500-2000 per metus (2014 – 2466)**
  - Pagrindinės kilmės šalys yra tos pačios visuose neteisėtos migracijos etapuose – Rusija, Baltarusija, Kirgizija, Gruzija sudaro apie 77 proc.
  - Centrinės Azijos šalys – Kazachstanas, Tadžikistanas ir Azerbaidžanas pasitaiko vis dažniau
- Sulaikyti nelegalūs migrantai (skaičiai auga): 2005 – 173; 2010 – 323; 2013 – 612 (daugiausia gruzinų, vietnamiečių ir afganistaniečių)

Top 10 kilmės šalių, kurių piliečiai neteisėtai aptikti Lietuvoje, 2014

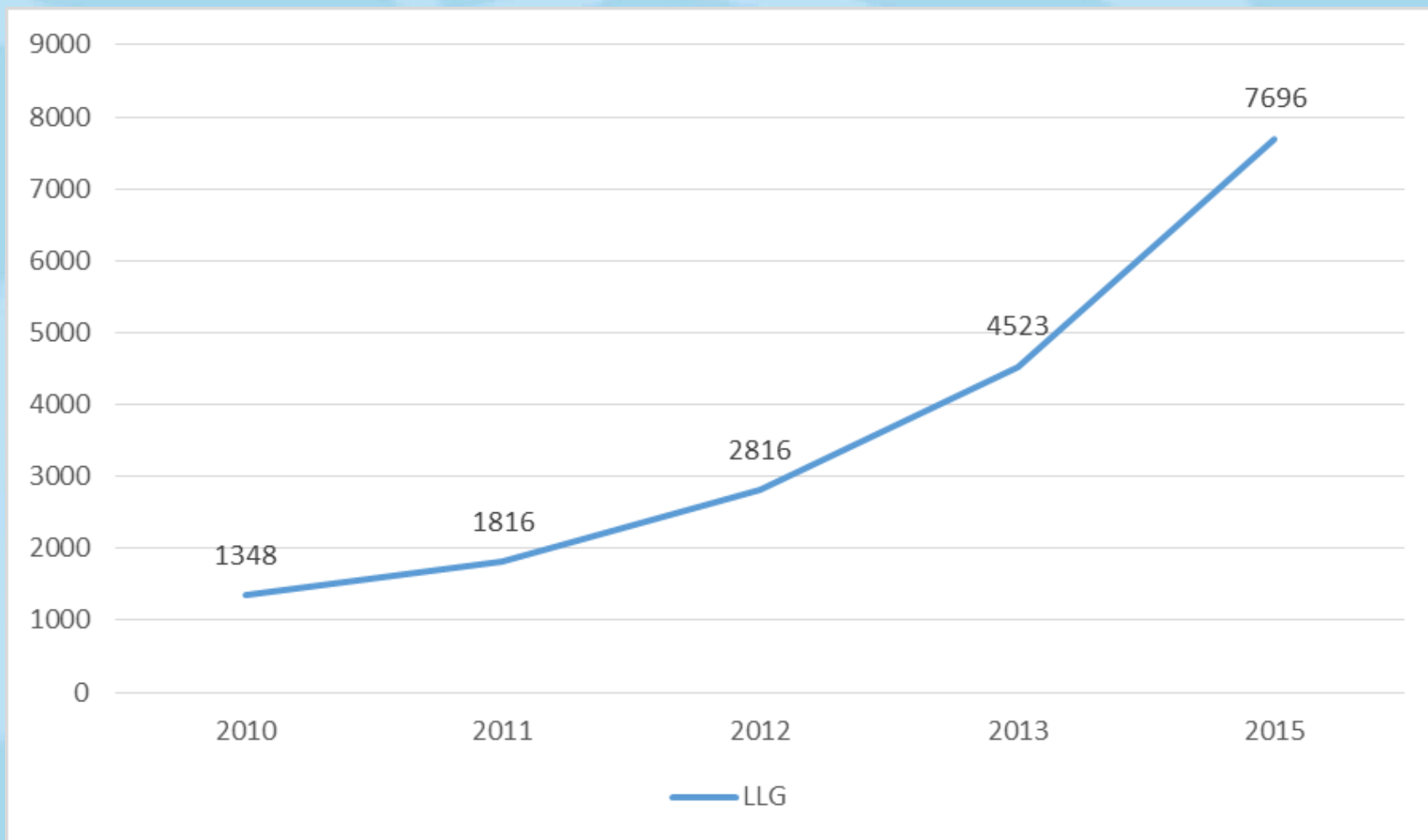

Šaltinis: Migracijos departamentas, 2014

Piktnaudžiavimas legaliais migracijos kanalais

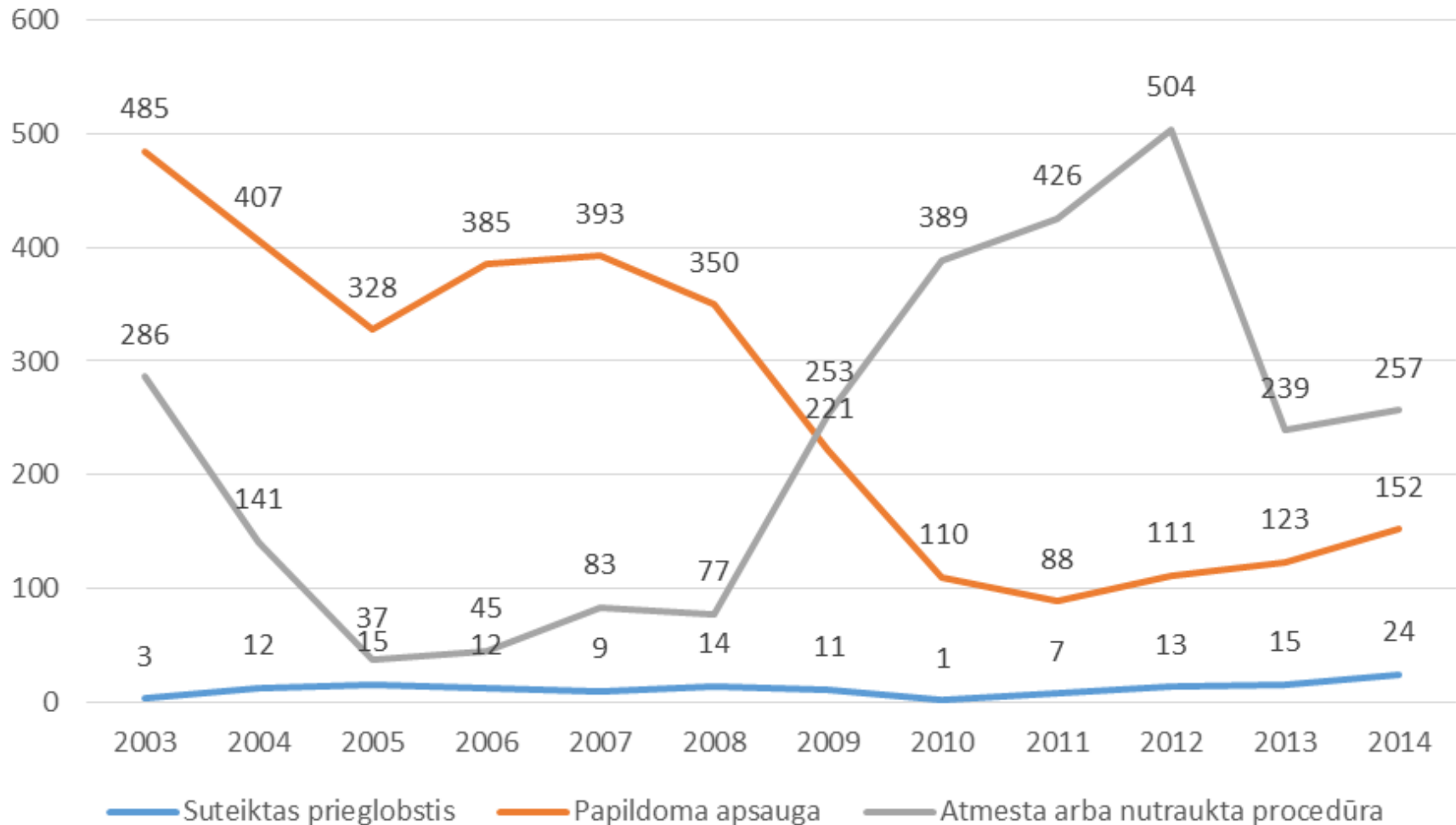
- **Fiktyvios santuokos.** EMN tyrimas, 2012. skaičiai nedideli, dažniau tokios santuokos sudaromos ne Lietuvoje, bet užsienyje – Airijoje, JK, kt.
- **Fiktyvios įmonės:** skaičiai auga, įtarimų daug, įrodyti sunku – 2013 m. panaikinti 24 leidimai (2012 – 4); iki 2014 m. nebuvo apibrėžta, kas yra fiktyvi įmonė.
- **Fiktyvūs mokslai (?)**
- **Piktnaudžiavimas prieglobsčio procedūra**
  - Skaičiai auga
  - Atmesti prašymai (Gruzija, Vietnamas, Rusija); Nutraukta procedūra/ pasišalino (Gruzija, Rusija, Afganistanas)
  - Lietuva kaip tranzito šalis/ Dublino atvejai

Leidimai laikinai gyventi teisėtos veiklos pagrindu, 2010-2014

Sprendimai dėl prieglobsčio

Prašymai perimti prieglobsčio nagrinėjimą pagal Dublino Reglamentą

Metai	Lietuvos perduoti prašymai kitoms šalims	Kitų šalių prašymai perduoti Lietuvai
2014	23	485
2013	15	453
2012	19	562
2011	22	481
2010	19	490
2009	44	280
2008	35	137
2007	10	36

Pagrindinės šalys (2013 m., prašymai/ perimta):

Vokietija – 173/141; Šveicarija – 50/42; Prancūzija – 43/32; Švedija – 35/27; Austrija – 28/21; Lenkija – 12/12.

Politinis atsakas

- **Migracijos Strategija ir veiksmų planas**
- **Įstatymų pakeitimai**
  - Fiktyvios įmonės
  - Fiktyvios santuokos
  - Fiktyvios studijos
- **Seimo iniciatyva steigti pastoviai veikiančią Migracijos Komisiją Seime (?)**
- **Praktiniai veiksmai – gražinimas:**
  - Deportacijos (VSAT)
  - Pagalba savanoriškai grįžti ir reintegracija (TMO)

Ačiū už dėmesį!